

's-Gravenhage, 4 Augustus 1955

G E H E I M

No. : 287773

Bijl. -

Betr.: De vereniging Nederland-U.S.S.R.

Hiermede heb ik de eer Uwe Excellentie het volgende te berichten.

Uit betrouwbare - uiterst kwetsbare - bron werd vernomen, dat het hoofdbestuur der in hoofde dezes vermelde vereniging voornemens is aan (alle) leden der Staten-Generaal enquête-formulieren te zenden, waarin iedere geadresseerde zal worden gevraagd, of zij dan wel hij bereid is een bezoek aan de Sowjet-Unie te brengen op parlementaire basis. Tevens zou de parlementsleden worden gevraagd, welke voorwaarden zij aan de bedoelde reis naar de Sowjet-Unie willen verbinden, in welke richting zich hun belangstelling in de Sowjet-Unie zal bewegen en - "last but not least" - of zij persoonlijk bereid zijn hun medewerking aan deze reis te verlenen.

Een aantal Kamerleden zou reeds een dergelijk formulier hebben ontvangen.

Hierbij moge worden herinnerd aan het feit, dat de Opperste Sowjet der U.S.S.R. op 9 Februari van dit jaar een verklaring publiceerde, waarin deze de betekenis van internationale samenwerking der nationale parlementen accentueerde.

Daartoe riep de Opperste Sowjet deze parlementen op rechtstreekse onderlinge contacten tot stand te brengen.

Sedertdien zijn de interparlementaire contacten der Sowjet-Unie inderdaad uitgebreid: zo bezocht een delegatie der Opperste Sowjet van de U.S.S.R. dit jaar Polen en Albanië en ontving de Sowjet-Unie parlementaire delegaties uit India, Zweden en Syrië (in 1954 ook uit Engeland en Finland).

Blijkens het Sowjet-orgaan "Izwestia" d.d. 9 Juli j.l. zouden binnenkort in de Sowjet-Unie voorts parlementaire vertegenwoordigers uit Yougo-Slavië arriveren. Bovendien worden in de naaste toekomst soortgelijke delegaties uit Frankrijk en België in de U.S.S.R. verwacht.

Aan:
Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken
te
/s- GRAVENHAGE

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN (B.V.D.)

Vervolg op schr. 287773 d.d. 4.8.1955 aan Z.E. de Minister van Binnenlandse Zaken

- 2 -

De Belgische zusterorganisatie van "Nederland-U.S.S.R." heeft in haar orgaan "België - U.S.S.R." de antwoorden van een aantal Belgische parlementsleden gepubliceerd op haar vraag naar hun mening over de uitnodiging der Sowjet-regering een parlementaire delegatie naar de U.S.S.R. te zenden.

De Belgische Kamer en Senaat zouden reeds een delegatie van 16 man hebben samengesteld onder leiding van de Kamervoorzitter Kamiel HUYSMANS.

Het is dezerzijds moeilijk te beoordelen in hoeverre de Vereniging "Nederland-U.S.S.R." de genoemde enquête op eigen initiatief wil ondernemen dan wel op instigatie van de Russische autoriteiten en of zij dit wil doen met het doel de atmosfeer in de Nederlandse Staten-Generaal te peilen alvorens van Russische zijde een officiële uitnodiging voor de afvaardiging ener parlementaire delegatie naar de U.S.S.R. tot ons parlement zal worden gericht.

Wel is met zekerheid bekend, dat "Nederland-USSR" - ingeval de beide Kamers een dergelijke uitnodiging niet zouden aanvaarden - wil trachten te bewerken, dat een aantal parlementsleden individueel wordt uitgenodigd voor een bezoek aan de Sowjet-Unie. Daarbij zou gebruik kunnen worden gemaakt van de resultaten der genoemde enquête.

Mogelijk houdt de Vereniging "Nederland-USSR" terzake inderdaad rekening met een afwijzende reactie van de Staten-Generaal.

Vermoedelijk wil deze vereniging de bewuste enquête dan ook met opzet houden voordat het Nederlandse parlement een beslissing kan hebben genomen naar aanleiding van een eventuele uitnodiging van Russische zijde als boven bedoeld. "Nederland-USSR" heeft dan immers een grotere kans positieve reacties van de Kamerleden te ontvangen dan wanneer de Staten-Generaal zich reeds in negatieve zin over een dergelijke uitnodiging zouden hebben uitgesproken.

Een exemplaar van dit schrijven zond ik rechtstreeks aan Zijne Excellentie de Minister-President, alsmede aan Uw Ambtgenoten de Ministers van Buitenlandse Zaken en Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.

Het Hoofd van de Dienst

Mr L. Einthoven.